

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි දෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2015

2021 අප්‍රේල්

BMGT E 2035 - කළමනාකරුවන් සඳහා ගිණුම්කරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව: 08

කාලය: පැය 03

මිනුම ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01

අ) සෑම ව්‍යාපාරයක්ම මූල්‍ය ගිණුම්කරණය සහ කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය භාවිතා කරන අතර ඒවා අතර පැහැදිලි වෙනස්කම් තිබේ. මූල්‍ය ගිණුම්කරණය සහ කළමනාකරණ ගිණුම්කරණය අතර ඇති මෙම වෙනස්කම් සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 04)

ආ) සැලසුම් කිරීම, පාලනය කිරීම සහ තීරණ ගැනීමේදී සහායවීම සඳහා කළමනාකරණ ගණකාධිවරයෙකුගේ භූමිකාව පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06)

ඇ) තනුකා පුද්ගලික සමාගම යනු ක්‍රීඩා සපත්තු නිෂ්පාදකයෙකි. ඉන්වෙන්ටරි තීරණ ගැනීම සඳහා එය ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණ (EOQ) තීරණ ආකෘතියක් භාවිතා කරයි. පහත සඳහන් තොරතුරු ඔවුන්ගේ වාර්තාවලින් ලබා ගන්නා ලදී.

ක්‍රීඩා සපත්තු සඳහා අපේක්ෂිත කාර්තුමය ඉල්ලුම	2,000
ඇණවුම් පිරිවැය (එක් ඇණවුමක් සඳහා)	රු. 1,200
තබා ගැනීමේ පිරිවැය (වසරක් සඳහා)	ඒකක පිරිවැයෙන් 06%

ක්‍රීඩා සපයන්නා ජ්‍යෙෂ්ඨවක පිරිවැය රු. 500ක් වන අතර ඒකකයක විකිණුම් මිල රු. 900කි. මිලදී ගැනීමේ පොරොන්දු කාලය දින 09ක් වන අතර ආයතනය වසරකට දින 360 ක් විවෘතව ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ:

- i). ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) ගණනය කරන්න.
- ii). එක් වර්ෂයකදී කරනු ලබන ඇණවුම් සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න.
- iii). නැවත ඇණවුම් ලක්ෂ්‍යය ගණනය කරන්න.
- iv). ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) නිශ්චය කිරීමේදී යොදාගන්නා උපකල්පන ලැයිස්තුගත කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 02

වත්මන් නිෂ්පාදනය ඒකක 3000 පවත්වාගෙන යන සීමිත විදින සමාගමේ නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු (A සහ B) වලට අදාළ සහ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට (ගබඩා අංශය) අදාළ අයවැය ගත පොදුකාර්ය පිරිවැය විස්තර පහත පරිදි වේ.

විස්තරය	එකතුව	නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව A	නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව B	සේවා දෙපාර්තමේන්තුව ගබඩා අංශය
වකු වැටුප්	125,000	45,000	55,000	25,000
වකු වෙනත් වියදම්	30,000	10,000	20,000	-
යන්ත්‍ර ක්ෂය	40,000	15,000	25,000	-
තාපය සහ ආලෝකය	90,000	?	?	?
ආපනශාලා	25,000	?	?	?
විදුලිය	54,000	?	?	?
ග්‍රම පැය	5,000	2,500	1,500	1,000
යන්ත්‍ර පැය	1,500	550	500	450
කිලෝ වොට් පැය	6,000	2,500	2,000	1,500
බිම් ප්‍රමාණය (m2)	9,000	3,200	4,000	1,800
සේවකයන් ගණන	4,000	2,000	1,250	750

අතිරේක තොරතුරු

1. ගබඩා අංශයේ මුළු පොදුකාර්ය පිරිවැය නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු දෙක අතර 3:2 අනුපාතයට විභජනය කල යුතුයි.
2. A නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව යන්ත්‍ර පැයද, B නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රම පැයද පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර්ග්‍රහණය සඳහා යොදා ගැනේ.
3. එක ඒකකයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු A සහ B, පිළිවෙලින් පැය 3ක් සහ 2ක් ගත කරයි.
4. ඒකකයකට අදාල සෘජු පිරිවැය තත්වයන් පහත පරිදි වේ.

සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු 50

සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය රු 70

අවශ්‍ය වන්නේ:

- i). සුදුසු විභජන පදනම් භාවිත කරමින් පොදුකාර්ය පිරිවැය විභජනය කර පොදුකාර්ය පිරිවැය විශ්ලේෂණ පත්‍රිකාව සකසන්න. (ලකුණු 10)
 - ii). නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තු දෙක සඳහා අන්තර්ග්‍රහණ අනුපාත ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06)
 - iii). ඒකකයක් සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)
- (මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 03

අ) සීමිත ශාන්ත සමාගමේ 2020 වසර තුළ සිදු වූ නිෂ්පාදන කටයුතුවලට අදාළව පහත තොරතුරු සපයා ඇත. සමාගමේ වාර්ෂික නිෂ්පාදන කටයුතු හා සම්බන්ධ අයවැයගත තොරතුරු පහත සපයා ඇත.

වාර්ෂිකව නිෂ්පාදනය කරනු ලබන විකුණුම් ඒකක ගණන 2000. සමස්ත සහභාගය රු 570,000 ලෙස පවත්වා ගන්නා මෙම ආයතනයේ ලාභය රු 220,000 ලෙස සටහන් විය.

නිෂ්පාදනය ඒකකයකට අදාල තොරතුරු පහත සපයා ඇත.

- ඒකක විකුණුම් මිල රු 425
- ඒකකයකට අදාල විචල්‍ය පිරිවැය තත්වයන් පහත පරිදි වේ

සෘජු අමුද්‍රව්‍ය	රු. 50
සෘජු ශ්‍රමය (සෘජු ශ්‍රමය සඳහා ගෙවීම ඒකකයක් මත පදනම් වී සිදු කරයි)	රු. 55
වෙනත් සෘජු වියදම්	රු. 15
විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය	රු. 20

අවශ්‍ය වන්නේ:

- i). මුළු විචල්‍ය පිරිවැය ගණනය කරන්න.
- ii). ඒකක සහභාගය ගණනය කරන්න.
- iii). මුළු ස්ථාවර පිරිවැය ගණනය කරන්න.
- iv). ලාභ පරිමා අනුපාතය (ඒකකයක් මත පදනම්ව) ගණනය කරන්න.

(2.5 * 4 = ලකුණු 10)

ආ) සීමිත ගුණතුංග සමාගම වාර්ෂිකව ඒකක 1500 නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර ඒකකයක් රු. 240 බැගින් අලෙවි කරයි. ආයතනයේ ස්ථාවර පිරිවැය රු. 180,000 කි.

නිෂ්පාදන ඒකකයකට අදාළව පහත තොරතුරු සපයා ඇත

ද්‍රව්‍ය පිරිවැය	රු. 35
ශ්‍රම පිරිවැය	රු. 15
විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය	රු. 10
නිෂ්පාදනයේ ආන්තික පිරිවැය	රු. 60

අවශ්‍ය වන්නේ:

- i). සමච්ඡේද ලක්ෂ්‍යය ඒකක වලින් හා රුපියල් වලින් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 01)

- ii). ආරක්ෂිත ආන්තිකය ඒකකවලින් සහ රුපියල් වලින් ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 01)

iii). 2021 වසරේදී මෙම ආයතනය මුළු විකුණුම් වලින් 25% ක ලාභයක් ලැබීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන අතර ඒ වෙනුවෙන් නිෂ්පාදන කටයුතු සැලසුම් කරමින් සිටී. අපේක්ෂිත ලාභය ලැබීමට නිපදවිය යුතු ඒකක ගණන සොයන්න.

(ලකුණු 01)

iv). මේ අතර එක්තරා පරිභෝගිකයෙකුගෙන් ඒකක 800ක ඇණවුමක් ලැබුනද ඔහු ඒකකයක් ඉල්ලා සිටියේ රු. 150 බැගින්. ආයතනය විසින් මෙම ඇණවුම භාර ගත යුතුද? හේතු සහිතව පහදන්න.

(ලකුණු 07)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 04

වයිට් පුද්ගලික සමාගම දේශීය වෙළඳපොල සඳහා රෙදි සෝදන කුඩු කිලෝග්‍රෑම් 1 ක පැකට්ටු නිෂ්පාදනය කරන අතර සමාගම සම්මත පිරිවැය පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කරයි. 2021 මාර්තු මාසය සඳහා පහත සඳහන් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව සකස් කර ඇති අතර ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් / නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් 1 ක් වූ පැකට්ටු 250,000 කි.

2021 මාර්තු සඳහා කි.ග්‍රෑ 1 පැකට්ටු 250,000 ක් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත සම්මත පිරිවැය	
අමුද්‍රව්‍ය X	කි.ග්‍රෑ 1ක් රු. 150 බැගින් කි.ග්‍රෑ 187,500
අමුද්‍රව්‍ය Y	කි.ග්‍රෑ 1ක් රු. 90 බැගින් කි.ග්‍රෑ 62,500
සෘජු ශ්‍රමය	පැයකට රු. 120 බැගින් මිනිත්තු 1,250,000
විචල්‍ය පොදුකාර්ය	ග්‍රෑම පැයකට රු. 60 බැගින්
ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	ග්‍රෑම පැයකට රු. 30 බැගින්
පැකට්ටුවක් සඳහා අපේක්ෂිත විකුණුම් මිල රු. 174.50 ක් වේ.	

සමාගම එහි මුළු නිෂ්පාදිත ප්‍රමාණයම බෙදාහරින්නන්ට සෑම දිනකම අවසානයේ ඉන්වොයිස් කරනු ලැබේ. එබැවින් සෑම මසකම ආරම්භයේදී හෝ අවසානයේදී නොනිමි භාණ්ඩ හෝ නිමි භාණ්ඩ නොමැත.

2021, මාර්තු මාසය සඳහා සත්‍ය කාර්ය සාධන මට්ටම කළමනාකාරීත්වයේ අපේක්ෂිත මට්ටමට සිදු නොවුණි. සත්‍ය ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරයා විසින් 2021, මාර්තු මාසය සඳහා සකස් කරන ලද සාරාංශගත ලාභදායීතා ප්‍රකාශය පහත දක්වා ඇත.

ලාභදායීතා ප්‍රකාශය - මාර්තු 2021		රු
මාසික විකිණුම් (පැකට්ටු 240,000)		39,480,000
භාවිත කළ ද්‍රව්‍ය		
- අමුද්‍රව්‍ය X	කි.ග්‍රෑ 1ක් රු 145 බැගින් කි.ග්‍රෑ 182,400	26,448,000
- අමුද්‍රව්‍ය Y	කි.ග්‍රෑ 1ක් රු 100 බැගින් කි.ග්‍රෑ 57,600	5,760,000
සෘජු ග්‍රාමය	පැයකට රු 123 බැගින් පැය 22,000	2,706,000
විචල්‍ය පොදුකාර්ය		1,430,000
ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය		770,000
මාසය සඳහා මුළු සත්‍ය පිරිවැය		37,114,000
මාසය සඳහා සත්‍ය ලාභය		2,366,000

කළමනාකාරීත්වය කාර්යසාධන වාර්තාවක් සකස් කිරීම සඳහා කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරයාට පවරා ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ:

i). කිලෝග්‍රෑම් 1ක පැකට්ටුවක සම්මත පිරිවැය සහ 2021 මාර්තු මාසය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ලාභය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 05)

ii). පහත දැක්වෙන විචල්‍යතාවයන් ගණනය කරන්න.

1. සෘජු ද්‍රව්‍ය මිල	7. ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය වියදම්
2. සෘජු ද්‍රව්‍ය භාවිතය	8. ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය කාර්යක්ෂමතාව
3. සෘජු ග්‍රාම අනුපාතය	9. විකිණුම් මිල
4. සෘජු ග්‍රාම කාර්යක්ෂමතාව	10. විකිණුම් පරිමා දායකත්වය
5. විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය වියදම්	
6. විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය කාර්යක්ෂමතාව	

(ලකුණු 12)

iii). ශ්‍රම කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා කළමනාකාරීත්වයට සලකා බැලිය හැකි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 05

2021 ජනවාරි මස සිට අප්‍රේල් මස දක්වා, මාස හතර සඳහා නාභිගම් සමාගම පහත විසින් සඳහන් අයවැයගත අදායම් ප්‍රකාශය සකස් කර ඇත.

	ජනවාරි රු “000”	පෙබරවාරි රු “000”	මාර්තු රු “000”	අප්‍රේල් රු “000”
විකිණුම්	60	50	70	60
නිෂ්පාදන පිරිවැය	50	55	32.5	50
තොග ගැලපුම	(5)	(17.5)	20	(5)
විකිණුම් පිරිවැය	45	37.5	52.5	45
දළ ලාභය	15	12.5	17.5	15
පරිපාලන/විකිණුම් පොදුකාර්ය	8	7.5	8.5	8
පොලියට පෙර ශුද්ධ ලාභය	7	5	9	7

අනිරේක තොරතුරු:

1. නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 40% ක් සෘජු ද්‍රව්‍යවලට අදාළ වේ. ද්‍රව්‍ය මිලදී ගනු ලබන්නේ ඒවා භාවිතා කරන මාසයට පෙර මාසයේ වන අතර, ඉන් 50% ක් සඳහා මුදල් ගෙවනු ලබන්නේ මිලදී ගත් මාසය තුළ ය. ඉතිරි මුදල මාසයකට පසුව ගෙවනු ලැබේ.
2. නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 30% ක් සෘජු ශ්‍රමයට අදාළ වන අතර එය භාවිතා කරන අවස්ථාවේදී ගෙවීම් සිදුකරනු ලැබේ.
3. නිෂ්පාදන පිරිවැයේ ඉතිරි කොටස නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය වන අතර ඉන් රු 5,000ක් මසක් සඳහා ස්ථාවර පිරිවැය වන අතර එය තුළ රු 3,000ක ක්ෂය වීම් ඇතුළත්ය. ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය සඳහා සෑම විටම ගෙවීම් සිදු කරනු ලබන්නේ මසක් ප්‍රමාදවය. විචල්‍ය නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය පිරිවැය වලින් 40%ක් භාවිතා කරන මස තුළදී මුදල් ගෙවීම් සිදු කරනු ලබන අතර ඉතිරිය ගෙවනු ලබන්නේ මසකට පසුවය.

4. පරිපාලන හා විකුණුම් පිරිවැය කාර්තුමය වශයෙන් කාර්තුව ආරම්භයේදී, එනම් ජනවාරි මස 1 දින, අප්‍රේල් මස 1 දින, ජූලි මස 1 දින සහ ඔක්තෝබර් මස 1 දින ගෙවනු ලැබේ. කාර්තුවක් සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල රු. 15,000ක් වේ.

5. 2021 ජනවාරි 1 වන දිනට අපේක්ෂිත ණයහිමියන් වන්නේ:

සෘජු ද්‍රව්‍ය	රු. 10,000
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය	රු. 11,000

6. ජනවාරි සිට මාර්තු දක්වා කාලය තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණයන්:

ජනවාරි	රු. 69,600
පෙබරවාරි	රු. 56,944
මාර්තු	රු. 56,470

7. සමාගම විසින් රු. 30,000ක් වටිනා ප්‍රාග්ධන උපකරණයක් පෙබරවාරි මසදී මිලට ගැනීමට අදහස් කරන අතර ඒ සඳහා ගෙවීම් සිදු කරනු ලබන්නේ මාර්තු මසදීය.

8. 2021 ජනවාරි 1 වන දින අපේක්ෂිත බැංකු ශේෂය රු. 5,000ක අසිරාවකි. 2020 දෙසැම්බර් 1 වන දින අපේක්ෂිත බැංකු ශේෂය රු. 5,000කි (ධන ශේෂය).

9. ගෙවිය යුතු පොලිය / ලැබිය යුතු පොලිය ගණනය කරනු ලබන්නේ සාමාන්‍ය මාසික බැංකු ශේෂයන් (ආරම්භක ශේෂය + අවසන් ශේෂය) / 2) මතය.

බැංකු ශේෂය (ධන ශේෂයකි)	ලැබිය යුතු පොලිය	මසකට 1%
බැංකු ශේෂය (සෘණ ශේෂයකි)	ගෙවිය යුතු පොලිය	මසකට 2%

සියළුම පොලී ලැබීම් සහ ගෙවීම් මසකට පසුව සිදුවේ.

අවශ්‍ය වන්නේ:

සෑම මාසයකම ආරම්භයේ හා අවසානයේ බැංකු ශේෂය පැහැදිලිව පෙන්වමින් නාඩගම් සමාගම සඳහා ජනවාරි සිට මාර්තු මස දක්වා මුදල් අයවැයක් සකස් කරන්න.

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 06

භූමි හවුස් ගැණන් (පුද්) සමාගම ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ රෙදි සාප්පුවක් වන අතර පසුගිය වසර දෙකක කාලය තුළ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඔබ වෙත ලබාදී ඇත.

භූමි හවුස් ගැණන් (පුද්) සමාගම
 2020 මාර්තු 31 සහ 2021 මාර්තු 31 දිනයන් සඳහා
 මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

	31/03/2021	31/03/2020
	රු (000)	රු (000)
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල, පිරිසන හා උපකරණ	85,500	61,250
ජංගම වත්කම්		
නොගය	44,250	43,632
වෙළඳ ණය ගැනියන් සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දේ	20,250	39,000
මුදල් සහ බැංකු ශේෂය	66,631	46,360
මුළු වත්කම්	216,631	190,242
හිමිකම් හා වගකීම්		
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (එක් කොටසක් රු 10 බැගින්)	100,000	90,000
සංචිත	54,871	45,000
ජංගම නොවන වගකීම්		
දිගු කාලීන ණය	35,860	31,000
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ණය හිමියන්	25,900	24,242
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්	216,631	190,242

ගුල් හවුස් ෆැෂන් (පුද්) සමාගම
 2020 මාර්තු 31 සහ 2021 මාර්තු 31 වර්ෂයන් සඳහා
 විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	31/03/2021 රු (000)	31/03/2020 රු (000)
විකිණුම්	256,340	164,000
විකිණුම් පිරිවැය	101,000	76,000
දළ ලාභය	155,340	88,000
අඩු කළා:		
පරිපාලන වියදම්	45,000	25,000
විකිණීමේ සහ බෙදා හැරීමේ වියදම්	57,000	27,000
පොලී සහ බදු පෙර ලාභය / (අලාභය)	53,340	36,000
මූල්‍ය වියදම් (පොලී වියදම්)	22,000	17,000
බදු පෙර ලාභය / (අලාභය)	31,340	19,000
අඩු කළා: බදු (35%)	10,969	6,650
බදු පසු ශුද්ධ ලාභය / (අලාභය)	20,371	12,350

2020 මාර්තු 31 සහ 2021 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂයන් සඳහා සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපල මිල පිළිවෙලින් රු. 69ක් සහ රු. 75ක් වේ.

අවශ්‍ය වන්නේ:

i). 2020/2021 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා ගුල් හවුස් ෆැෂන් (පුද්) සමාගමට අදාළව පහත සඳහන් අනුපාත ගණනය කරන්න.

1. හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය	5. පොලී ආවරණ අනුපාතය
2. ජංගම අනුපාතය	6. කොටසක ඉපයුම
3. ක්ෂණික අනුපාතය	7. ඉපයුම් ඵලදා අනුපාතය
4. ණය හිමිකම් අනුපාතය	8. මිල ඉපයුම් අනුපාතය

(ලකුණු 16)

ii). අනුපාත විශ්ලේෂණයේ සීමාවන් කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 07

අ) ව්‍යාපාර ආයතනයක් ගනු ලබන ප්‍රාග්ධන හා අයහාර වියදම් උදාහරණ සහිතව පහදන්න.
(ලකුණු 03)

ආ) ඕනෑම ව්‍යාපාර ආයතනයක් අයහාර ආයෝජන තීරණ වලට වඩා ප්‍රාග්ධන ආයෝජන තීරණ ගැනීමේදී වැඩි අවධානයක් යොමු කල යුත්තේ ඇයිදැයි උදාහරණ සහිතව පහදන්න.
(ලකුණු 05)

ඇ) එක්තරා ආයතනයක් නම නිෂ්පාදන කටයුතු නව දුරටත් කාර්යක්ෂමව කරගෙන යාම සඳහා රු. 1,250,000 වැය කර යන්ත්‍රයක් මිලට ගත් අතර එම යන්ත්‍රය කාර්යක්ෂමව සහ ඵලදායීව නිෂ්පාදන කටයුතු වල යොදා ගැනීම නිසා විකුණුම් ආදායමේ මෙන්ම ගැනුම් පිරිවැය තත්වයන්ගේ සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු විය. ඒ පිලිබඳ තොරතුරු සපයා ඇත.

	වර්ෂය 1	වර්ෂය 2	වර්ෂය 3	වර්ෂය 4
විකුණුම් ආදායමේ වැඩිවීම	475	590	780	1025
ගැනුම් පිරිවැයේ වැඩිවීම	100	115	122	145

අතිරේක තොරතුරු

1. නව යන්ත්‍රය භාවිතය නිසා ශ්‍රම පිරිවයෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇති වූ අතර පළමු වසරේ එය රු. 250,000 වුවද ඉන් පසුව, දෙවන, තෙවන, සහ සිව්වන, වර්ෂ වලදී ශ්‍රම පිරිවැය රු. 175,000, රු. 120,000 සහ රු. 95,000 ලෙස සටහන් විය.
2. මෙම යන්ත්‍රයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වන වියදම පළමු වර්ෂයේ රු. 10,000 වුවද, ඉන් පසු එය වාර්ෂිකව රු. 7,500 ලෙස සටහන් විය.
3. නව යන්ත්‍රය හේතුවෙන් විදුලි වියදම් පළමු වසරේ රු. 9,000 ලෙස සටහන් වූ අතර ඉන් පසු සෑම වසරකම එය රු. 5,000 කින් වැඩි වේ.
4. ඵලදායී ජීව කාලය පදනම් කරගෙන යන්ත්‍ර ක්ෂය කිරීම ආයතනයේ ප්‍රතිපත්තියයි.
5. ආදායම මත ගෙවන බදු 10% කි.

අවශ්‍ය වන්නේ:

ඉහත තොරතුරු මත පදනම්ව වාර්ෂික මෙහෙයුම් මුදල් ප්‍රවාහය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 12)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 08

අ) ව්‍යාපෘති ආයෝජන ඇගයීමේ වට්ටම් කල ශිල්ප ක්‍රම සහ වට්ටම් නොකළ ශිල්ප අතර වෙනස පහදන්න.

(ලකුණු 03)

ආ) සීමිත නිශාන්ත සමාගම ව්‍යාපෘති දෙකක මුදල් ආයෝජනය පිලිබඳ සලකා බලමින් සිටින අතර ඒ හා සම්බන්ධ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

A ව්‍යාපෘතිය - A ව්‍යාපෘතියේ මූලික ආයෝජනය රු 780,000 වන අතර එය ආවරණය කර ගැනීම සඳහා වන අපේක්ෂිත ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය වාර්ෂිකව රු 65,000 ලෙස ලැබෙන බවට ඇස්තමේන්තු කර තිබේ.

B ව්‍යාපෘතිය - B ව්‍යාපෘතියේ මූලික ආයෝජනය රු 990 000 ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර ඉදිරි වසර වලදී ලැබේ යැයි අපේක්ෂිත ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන් පහත පරිදි වේ.

(රු)

1 වර්ෂය	310,000
2 වර්ෂය	280,000
3 වර්ෂය	230,000
4 වර්ෂය	150,000
5 වර්ෂය	75,000

i). A සහ B ව්‍යාපෘති සඳහා පිලිගෙවුම් කාලය ගණනය කරන්න.

ii). ඉහත (i) කොටසෙහි ගණනය කිරීම් අනුව වඩාත්ම වාසිසහගත ව්‍යාපෘතිය කුමක්ද යන්න හේතු සහිතව පහදන්න.

(ලකුණු 05)

අ) සීමිත ඒකතායක සමාගම සිය නිෂ්පාදන කටයුතු වල කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කර ගැනීමේ අරමුණින් තමා සතුව පවතින පැරණි යන්ත්‍රය විකුණා නව යන්ත්‍රයක් මිලට ගැනීමට සැලසුම් කරමින් සිටී. නව යන්ත්‍රය හා සම්බන්ධ ඇස්තමේන්තු ගත තොරතුරු පහත සපයා ඇත.

	(රු)
ගැනුම් මිල	1,150,000
යන්ත්‍රය ස්ථාපනය කිරීමේ ගාස්තුව	50,000
වැඩ බිම සකස් කිරීමේ වියදම	75,000

නව යන්ත්‍රයේ ඵලදායී ජීව කාලය වසර 05 ක් සහ සුන්බුන් අගය රු. 250,000 ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. තවද, යන්ත්‍රය නඩත්තු කිරීම සඳහා වාර්ෂිකව රු. 50,000ක මුදලක් වැය වන බවද කළමනාකරු විසින් ඇස්තමේන්තු කර තිබේ.

අතිරේක තොරතුරු

1. පැරණි යන්ත්‍රයේ ඇස්තමේන්තු ගත විකුණුම් මිල රු. 250,000 කි.
2. නව යන්ත්‍රයේ කාර්යක්ෂමතාවය නිසා මෙහෙයුම් පිරිවයේ වාර්ෂික ඉතිරිය රු. 300,000 ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබේ.
3. අමතර කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය රු. 400,000 ලෙස ඇස්තමේන්තු කල අතර එය ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී නැවත අය කර ගත හැක.
4. තවද මෙම ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 12% වන අතර වට්ටම් සාධකය 12% වේ.

වසර	1	2	3	4	5
වට්ටම් සාධකය (12%)	0.89	0.80	0.71	0.64	0.57

අවශ්‍ය වන්නේ:

- i). ඉහත තොරතුරු මත පදනම්ව එක් එක් වර්ෂ වල ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන් ගණනය කරන්න.
- ii). ශුද්ධ වර්තමාන අගය ගණනය කර මෙම යන්ත්‍රය මිලට ගැනීම සුදුසුද නැද්ද යන්න පහදන්න.

(ලකුණු 12)

(මුළු ලකුණු 20)

